

KELT.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein és Vogler hirdetés köv. irodája. Weisz mér hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyitási cikkek

gármond sora után 26 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ÉRTÉKESEB CZIKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Valami a közös hadseregből.

(Ajánlja a honvédelmi miniszteriumnak.)

Most, a midőn a szuronyok hegyére van helyezve államok sorsa, nem lesz időszerűtlen egy pár mélyebb pillantást vetni azon hadsereg belső ügyeire is, melytől mi várjuk, hogy adandó alkalommal érdekeinknek megfelelőleg kezeljék a szurony hegyén a mi sorunkat is.

Rendesen azt szokták állítani, hogy a mivel a katonának nem szabad, nem is szokott politizálni, az egész hadsereg egy jó szerkezetű gép, a melyik ott aprít, a hol megindítják; a tétel czáfolatára azonban felesleges felutni a történelem könyvéből bebizonyítására annak, hogy mi értelme van háború alatt a katonai szellemnek. A katonák igenis gondolkozó lények és sok államfő megadta már annak az árát, hogy nem vette ezt számításba. A szellem, a mi a katonaság között uralkodik, forrása a lelkesedésnek és elszántságnak, a mivel harcolnak, és ez elszántságtól függ a siker, a mint ezt megmutatták a törökök is.

A katonai szellem azonban leginkább a tisztikarból veszi eredetét s így e tekintetben döntő kérdés, hogy milyen szellemű valamely hadseregnek a tisztikara.

Hogy mi e tekintetben most miként állunk, mindenki előtt tudva van. Az 1867-iki kiegyezés, hogy létesülhessen, áldozatokat követelt; a hadsereg egysége magával hozta a nyelv egységét és azon tisztikar uralmát, mely e nyelvben otthonos, ennek pedig következménye, hogy hadseregünk tisztikarának szellemében egységesen ellentétes hazáknak érzelmeivel s csak örüdeni, de egyszersmind csodálkozni tudunk rajta, hogy ez ellentét még nem mutatott az országban aggasztó jeleket. Most azonban sem idő, sem czélszerűtlen fessegetni ezen helyzetet, sokkal nagyobb fontosságú államjogi szerződéssel és magasabb közjogi principiummal áll az kapcsolatban, hogy sem azt most bolygatni lehetne. De vannak módjai annak, hogy legalább az jövőre ne legyen épen így, van módja a tisztí képzésénél, hogy kormányunk egy kis befolyást szerezzen a magyaros szellemnek az ezután létesítendő tisztikarban.

A közös hadügyminiszterium tudvalevőleg nagy gondot fordít most arra, hogy ifjú gyermekekből neveljen magának képzett tisztiket, a kik 12—14 éves koruktól katonai iskolákban képeztetvén, kétségtelenül a színe-jarát fogják képezni a tisztikarnak. Ezen iskolákba bárki beadhatja gyermekét, ha ez a néposkolai ismeretek alapos birtokában van. Ezen iskolák ugynevezett „Vorbereitungsschule“-kkal állottak kapcsolatban, a hol két évi tanulás után az ugynevezett „Cadet-schule“-k-

ba mentek a növendékek, honnan két év elteltével mint tisztihelyettesek léphettek ki.

Egy ilyen „Vorbereitungsschule“-ja volt csak egy évvel ezelőtt Kolozsvár városának is. Öröme szolgált minden kolozsvári lakosnak, hogy a hadügyminiszterium ilyen jó magyar városban is állít fel katonai-oskolákat és nagy számmal vitték gyermekeiket a felvételi vizsgára. Már a felvételi vizsgánál nagy akadályok adták elő magukat. Egyik az volt, hogy gyermekeink bizony gyenge előkészítést nyerne iskoláinkban és olyan tanulók, a kik középosztályokat végeztek, nem voltak képesek kiállni a vizsgálatot az elemi tantárgyakból. A második akadály pedig az volt, hogy a tantárgyakat nem e-től kérdőzték és ez ismeretlen föld volt a magyar fiúk előtt. Mindazonáltal számos magyar fiúnak sikerült az iskolába jutni. Itt daczára annak, hogy az előadások kizárólag németül folytak, egy év alatt olyan előhaladást tettek a német nyelvben, hogy tanítóik egészen meg voltak lepetve. Év végével azok a fiúk, kik egy szót nem tudtak az év elején németül, tisztességesen letették a vizsgát a tannylven. Gyönyörűség volt nézni a katonailag fegyverezett apró vitézeket, a kik között nem egynek a szuronyra majd oly hosszú volt, mint maga, az állására büszke harcz fia. Csak nézni kellett azokat, a kiknek szorgalmuk jutalmául még egy vagy két csillag is hullott a gallérjára, mely önértéssel fogadták a bajszos bakák salaktalását.

Es ez rendjén volt így.

Csakhogy az már nincs rendjén, a mi azután történt. A Vorbereitungsschule Kolozsvárt, daczára annak, hogy alig volt képes befogadni tanítványait és a commando kedve szerint válogathatta ki a jobbakat, a mult évben megszűnt, beolvásztatott a szebeni iskolába és tanítványai átvitettek oda. Nem lesz érdektelen tudni, hogy mily sikert mutattak fel a kolozsvári fiúk a lefolyt év alatt Szebenben. A siker mérvét csak Strasser tábornagy urnak, az iskola derék fejének egy nyilatkozatát idézzük: „Egy részről örömmel, más felől fájdalommal mondhatom — szőlött az ifjakhoz — hogy iskolánk magvát a Kolozsvárról ájtott magyar ifjak képezik“. És csakugyan az érdemsorozat legelső tagjait a kolozsvári magyar fiúk nevei képezik.

Kolozsvár városának polgárai nem tudván feleljeni az itteni volt katonai iskola előnyeit, az idén is számosan küldték el gyermekeiket a felvételi vizsgákra Szebenbe. Csaknem mindnyájan visszaérték, mert nem tudtak németül. Helyeiket elfoglalták a szászok, románok, horvátok.

Ezekből elég világos a jövődi tisztikarnak a képe: elviszik a magyar városból

az oskolát és németek között szászokkal, románokkal, horvátokkal töltik meg, mert a magyarok ugyan mind ép eszű fiúknak bizonyultak, meg is tanulják egy év alatt a tannylvet, de magyarok és őket nem tanácsos a tisztikarba vinni.

Ezen sőtört anomalia orvoslását kérjük mi tisztelettel a honvédelmi miniszteriumtól. Kolozsvár városa egy Szeben mellett azt hiszszük megérdemel egy katonai oskolát és a magyar elem, mely keserves keresményéből annyi milliót áldoz a hadseregbe, megkövetelheti, hogy gyermekei egyenlő bánásmódban részesíttessenek a szászokkal; a magyar állam pedig, melynek ép ugy hadserege a közös, mint Ausztriáé, talán csak fel van jogosítva utjába állani annak, hogy saját védelmi erejének tisztikara mindig csak német, szerb és horvát legyen.

Reméljük, hazafias lelkelű honvédelmi miniszterünk igyekezni fog érvényt szerezni e szerfelett nagy fontosságú kérdésben a magyar állam érdekeinek. Justus.

A legutóbb tartott angol minisztertanácsról a félhivatalos „Wiener Abendpost“ ezeket írja: Londonban oct. 5-én minisztertanács volt, mely az angol sajtó figyelmét nagy mértékben foglalkoztatja. Egyébiránt tulnyomó azon nészet, hogy a tanácskozás a keleti kérdésre vonatkozólag nem annyira határozott és sürűs javaslatok tárgyalása, vagy a békeközvetítés valamely határozott módja körül forgott, mint inkább a cabinet tagjainak eszmecsereje volt a helyszéről, a mint az nagyban és egészen alakult. A félhivatalos lap azután idézi a „Morning Post“ azon nészetét, hogy a mediatio ideje még nem érkezett el s így folytatja: „A minisztertanács két órai tartamra volt, a cabinet összes tagjai résztvettek benne, de még az nap eltávoztak minden irányban. Csak lord Beaconsfield és lord Derby maradt ideiglenesen Londonban s azután amaz Brightonba, ez utóbbi Knowsley birtokára megy. A lordcancellár Balmoralba ment, hol hosszabb időt fog tölteni, a többi miniszterek pedig vidéki jószágukra utaztak. Lord Salisbury egyelőre nem dieppei nyaralójába, hanem Hasfield-kastélyba megy. — A tengerészeti miniszter az admirális tisztségével szemleutat tesz. A miniszterek ezen általános el távozásra megerősíti a „Morning Post“ hírért, hogy e hónapban több cabinettanács nem tartatik.“

A francia lapok természetesen csaknem kizárólag a választási küzdelemmel foglalkoznak. A „Temps“ számítása szerint eddig 490 hivatalos kormányjelölt neve jutott közudomásra. Ezek közül 240 bonapartista, 98 legitimista, 27 orleanista és 125 conservativ. Az iszonyu hivatalos pressió daczára a köztársasági párt biztosan várja diadalát.

Egyébiránt a német kormány officiosusa, a „Nordd. Allg. Ztg.“ komoly megintésben részesíti

ténétből nem volt senki jelen, s már jó későre járt az idő — egyszerre csak az asszony, mint idősebb, házassági ajánlatot tett a fiatal postatisztnak. Ez nagyon boldog volt, örömmel fogadták, s pár hét múlva meg is tartották a lakodalmat. Azok, kik ismerték őket, mind nagyon örültek a dolognak, mert most, miután az „Irnok ur“-ból korcsmáros lett, még több ingerral bírt, a „vadkan“-ba ellátogatni. Nagyon vig, jókedvű korcsmáros is volt ő, és az mindig kellemes dolog a vendégeknek. Egyedül Stürmer erdőszék nem látszott inyre lenni a dolgok iylétén fordulata. Sokkal ritkábban jelent meg most a napi események megvitatásánál, a korcsma asztala mellett, s ha el is jött, mindig nagyon szótlan volt. Meglátszott rajta, hogy nagyon rossz szemmel nézi a házastársak boldogságát. Ennek különben meg volt a maga érthető oka.

Az erdőszék ur egy izben, még régibb időben kosarat kapott volt a vadkan korcsmárosnótól, és e kudarcot soha sem tudta feledni. Most meg azt sottogták az emberek egymás fülébe, hogy a szép postairnok kemény fenytést adott volna az erdőszék urnak, a miért egyszer igen tolaodón viselte magát a vadkan korcsmárosnó iránt. — „Ne találkozzam veled többé a tilosban, azt tanácslom!“ kiáltott volt oda neki dühösen. És így keserű ellenségek lettek.

De ez nem zavarta meg a „vadkan“-beliek boldogságát, s a házánál vigan folyt az élet. Olyan ember is volt az, kivel egy nő mindig boldog lehet. Nem voltak hibái, rossz szenvedélye; nem ivott, nem kártyázott. nem volt heves természetű s mindenki a legjobban ki tudott jönni. Még

a francia cabinetet. Azt mondja, hogy az olasz-német benső barátság éle Franciaország ellen irányul, s ha a választásokban a clericalis irány jutna tulsulyra, ez Német- és Olaszországra nézve állandó veszélyt fogna képezni. Így tehát a német politika nemcsak a keleti kérdésbe, hanem Franciaország belügyeibe is beavatkozik.

Berlinben néhány nap óta miniszterválságról beszélnek. Eulenburg belügyminiszter állását megrendültnek tartják, mivel a közigazgatási reformról és az új városi rendezésről készített törvényjavaslatával Bismarck nem ért egyet. Bismarck a törvényeket állítólag nagyon „radicalisoknak“ tartja.

A járadék kölcsönre Magyarországon, e hó 9-én d. u. 4 órakor illetékes helyen tett zárlat szerint, eddig 9,563.000 forint iratott alá. Még sok aláírás hátra van, a Magyarországon aláírt összeg eléri legalább is a 12 milliót, a mi igen jelentékeny eredmény, a magyar közönség, igen helyesen, a kölcsönben általános állami érdeket látott, intézetek s magánosok versenyeznek az aláírásban. Reméljük, hogy ez jövőre is így lesz, s a magyar járadékpapir a legelőnyös tőkebefektetési papirnak fog tekintetni.

Muska vélemény a hirlap-subventióról. Az orosz hirlapok erőlyesen sürgetik a téli hadjáratot. Ettől várják Oroszország eddigi vereségeinek helyrehozását és végleges győzelmét. A „Sovremennija Izvestija“ is akar téli hadjáratot s rásüti a „Golos“-ra, mely a Sipka kiürítését sürgette, hogy török szolban áll, s hogy ez nagyon szeretőn, ha az orosz sereg Plevnát is föladná és a Dunán túl Romániába vagy a déli orosz kormánykerületekbe menne telelni. Fölmelegítvén egy megvesztegetési történetkét, melylyel az orosz lapok a „Golos“-t tavaly gyanusították, utal a törökök példájára, kik jól ismervén a sajtó hatalmát, külföldön több subvencionált lapot tartanak, melyek igen hasznos szolgálatokat tesznek nekik, s kéri, hogy a „Nord“-on kívül vana-e Oroszországnak idegen sajtóbérencei. kik, ha nem is hazugságokat terjesztenének, de legalább azt mondanák, a mit a kormányközlegek odabaza, a sajtotban kimondani czélyszerűnek nem találják. Megengedi ugyan, hogy a subvenció magára a lapra gyalázatos, subvencionált lapoknak alapítása az erkölcsiességgel roszul fér össze, de mint hasznos dolgot ajánlja az ellenfelet sajtó fegyverével ütni.

Szekelyföldi mozgalom.

Szende Béla honvédelmi miniszter megérkezett erdélyi utjából és október 9-én reggel már, a szintén megérkezett király által hivatta, jelenlést tett neki az erdélyi ügyről. Mindaz, a mit megtudunk e tekintetben, — írja a „Hon“ — teljes czáfolatát képezi mindazon tulzásoknak, melyekkel az ellenzéki lapok a közönséget elrémítették. Először is oly nagy számú katonaszállítasokról és

csak rosz sokásokkal sem bírt, melyek néha, ha csekélyek is, képesek megzavarni a házi békét. Ezeket mindig csak vig jókedvűeknek látta mindenk, s a mellett oly jól ment az üzlet, hogy csupa öröm volt nézni.

Egy napon a kerületi főnök, ki ha nem ült poros aktái közt legszívesebben vadászott, azon ajánlatot tette neki, hogy menjenek együtt vadászni. Szerzett volt magának vadászati engedélyt. A vadkan korcsmáros, ki régebb a katonaságnál nagyon jó lövő volt, örömmel egyezett bele, s így együtt mentek ki a „hodái“-ba. Hogyan történt az, nem tudni tisztán, a vadászat hevében nem vette észre a vadkan korcsmáros, vagy nem is tudta azt, hogy a királyi erdők oly közel vannak oda, s állépte határukat, elég, hogy egyszerre nem látta oldalát mellett a kerületi főnököt, s Stürmer főerdőszék találta magát szemtől-szembe. Néhány héttel azután a vadkan korcsmáros mint vadász lett törvényszék előidézője. Hanem nagyon szelíd büntetést szabtak reá. Csekély pénzbürságra ítélték el. És mégis azóta mint ha „kicsérélték“ volna az egész embert. Hogy őt, mint vadászt büntették meg, főlegként rágódott szívén, s nagyon bántotta; dühös volt a főerdőszék. Házi boldogságuk sem volt többé oly fellegtelen. A korcsmáros gyakran volt mogorva, magába vonult, s néha úgy eltűnt egész napra, hogy senki sem tudta merre jár, mit mivel. Az asszony nem kérdezősködött, mert kezdett félni tőle, irányában is nem egyszer volt durva, türelmetlen. Egyidejűleg ez eltűnésekkel, a királyi erdőkbeli megfoghatatlan módon hiányoztak a legkövérebb vadászok, valahányszor az erdőszéki

oly katonai rendszabályokról beszéltek, mintha a Székelyföldön ostromállapot lenne. E tekintetben legjobb czáfolat az ott elhelyezett katonaság mai létszámát tudni. Csikszerezád hozatott Szebenből egy zászlóalj gyalog és egy század lovas: Kézdi-Vásárhelyen van hat század gyalog és egy század lovas; Sepsi-Szent-Györgyön egy század gyalog; Udvarhelyen van, de már 3 év óta, egy zászlóalj vadász. Ezenkívül van Csikszerezád és Kézdi-Vásárhelyen a rendes honvédség, junczaival. Több katonára nincs szükség és nem is megy. De a mi fő, semmiféle befogatás azóta, hogy katonaság küldeteti oda (tehát oct. 2-ka óta) nem történt, katonaság által elfogva vagy bekísérve senki sem volt. Addig lón összesen 8 egység befogva, rendes, törvényes hatósága által. Ezek vannak rendes vizsgálat alatt. Azonban az is tény, hogy a mozgalom ottani főrendezője, ki budapesti intézőkkel állott kapcsolatban, a határon már túl van. — Megszökött.

A mozgalom úgy volt szervezve, hogy a határra vitték a fegyvereket és a fölfogadott egységnek ott vették volna azt át a fezzel, hogy betörjenek. Toborzás csak a legközönségesebb és leginkább városi elemekre terjedt ki, itatás és actió esetén 500 forint ígérete mellett. Ugy, hogy a székeség jobban csudálkozik a terven és jobban örül megakadályozásán, mint bárki más. — A lefoglalt fegyverek száma egy pár ezerre megy; legujabbban az udi völgyben kaptak harmincz ládával. — A vidék, a közönség teljesen csendes, csak azok lármáznak, kik féltik a bórüket.

Buttler Johnstone ur, kit a napokban több izben emlegettek az „erdélyi legio“ ügye alkalmából, határozottan visszautasítja az ez irányban róla felhozottakat, a londoni „Vanity Faiz“ ugyan is a következőket írja: „Fel vagyunk hatalmazva teljesen tagadásba venni azon közudomásra jutott állítást, hogy mr. Buttler Johnstone parlamenti tag az erdély-romániai magyar betörés teremt előmozdította, abban részt vett, vagy arra pénz adott volna; kijelenthetjük, hogy ezen állítások minden alapot nélkülölnek.“

Az erdélyi legio ügyében Helffy orsz. képviselő interpellálni fogja a miniszterelnököt és — mint a „Bud. Corr.“ írja — főképt azt fogja hangsúlyozni, hogy törvényeink értelmében egyes polgárok elfogatása azért, mert önkéntesen, felfegyverkezve egy idegen országba akartak behatolni, meg nem engedhető, miután törvényeink sehol sem tiltják meg idegen hadsereg vagy legióba való lépését és Erdélyben minden valószínűség szerint más nem is tervezetett: a miniszterelnök nyilatkoztatassa tehát ki, mely törvény határozta alapján rendelte el a szekelyföldön az elfogatásokat.

Fiuméből írják a „N. W. Abendblatt“-nak, hogy Ugron Gábor volt orsz. képviselő alnév alatt két napig időzött ott s azután elutazott Francia- és Angolországba.

hivatalnokok vizsgálatot tartottak; ezért magokon kívül voltak a bosszuság miatt, de a vadászoknak semmiként nem tudtak nyomára jönni. Így folyt ez hónapokon át, a vadkan korcsmáros mindig zárkózottabbá vált, s néha, ha kissé többet ivott a rendszeről, oly vad dühösség lepte meg, minőt nála ezelőtt soha senki nem tapasztalt. Egy izben ismét eltávozott hazulról, senki sem tudta hova, s midőn csak nem jött, a vadkan korcsmárosnót nagy nyugtalanság szállta meg, borzasztó sejtélem kezdett erőt venni rajra. Kezdték már bajnalladni, midőn hevesen kopogtak az ajtón. Az asszony sietett felnyitni, s ott állt előtte két törvényszéke, köztük férje, mint fogoly, kezén, lábán békókkal. Az erdőkerülők mult éjjel megfogták a vadászt.

A „vigkedvű vadkan korcsmáros“ volt az, senki más.

Stürmer főerdőszék iránti bosszúból hónapok óta szenvedélylyel pusztította a vadat. S midőn ma éjjel Stürmer másod izben állta el utját az erdőben, s kárörömmel alatomos arczában, gunyosan tekintett reá, s oda szökött a bokrok közt elrejtett embereinek, hogy jöjjenek és fogják meg a vadászt, akkor csoda-e ha ezt is elfutotta a düh. Felkapta hirtelen fegyverét, czélozott és lött, s az erdőszék összereggett. Ekkor az erdőkerülők előrohantak a bokrok közül, megragadták a vadkan korcsmáros s átszolgáltatták a törvény embereinek.

(Folyt. köv.)

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

A tilosban.

Genre-kép.

Írta:

GISBERT P.

Ama ház is ott túl a terebélyes hársfa alatt, a „Vadkanhoz“ címzett elavult fogadói cégtáblával homlokzatán, szebb napokat is látott még! Most a nehéz tölgyfa asztalok elárvultan állanak ott, vendég ott nem járja, s csak nagy ritkán kopogtatja meg ostarálva a padlót egy-egy arra menő fuvaros, s riasztja fel nyugalmából egy ital borért a „vadkan“ fogadósnét. Azután a régi csend áll be újra, hallani lehet az óra egyhangu kettyegését, s a fogadósné ott ül a pohárszék mellett, s elmerülve olvas egy régi elrongyolott könyvből. Így megy ez egy óra hosszat. Még este sem akar sehogy sem megőlni külni a fogadó. Mióta a vadkan fogadós az örültek házába került, a régi törzsvendégek is mind az átellenben fekvő „sárga oroszlanhoz“ szállingóztak át. A fogadósné ezzel sem törődik cseppet sem, mindegy neki akár mekkora a felfordulás nála. Hisz férje ugy is a bolondok házában ül, s gondolja, hogy majd csak ő is nemsokára ide hagyja e sálalomvölgyet s megpihen a zöld hant alatt. És ezért semmi sem hozza ki őt hideg nyugalmából.

sa iránt tett előterjesztése és indítványa folytán a szükséges intézkedések megtételtek. Alispán, mint szakreferens, előterjeszti a többiek között a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek „a községi fa-iskolák” tárgyában leközlött rendeletét, mely rendelet intenciójának megfelelően, hogy a fogantatba vevő intézkedések annál biztosabb sikert eredményezzenek — mind az alispáni hivatalhoz, mind a felügyelőséghez átiratok küldése határozottatott.

Tiszti ügyész Bartha G. — miután előzetesen 6 fegyelmi ügyet előadott s az harmadikokban ellátást nyert — előterjeszti a m.-méhesi magyar népiszkolai alap tárgyában a tekei esperesi hivatalnak egy átiratát; a mely átiratnak tárgyalása jelenleg — a mig a kérdéses iskolai alap jogi természetének kitisztázatása czéljából kihallgattnak (mi iránt a sürgetés ujjal meg fog történni). — elhalasztatott. Különben az esperesi átiratból és az eddig az ügyben tett nyilatkozatok egy a kolozsvári telekkönyvvel eszközölt kutatásából kifolyólag majdnem kétszázalékosnak tünik fel, hogy az adománylevél szószentírti értelme szerint „is” eredetileg egy magyar felekezetnélküli népiszkolai alap javára dállt több holdnyi földbirtokot a m.-méhesi helyet hitvallási felekezet könnyszerűleg megkapja örök tulajdonul, — zét könnyszerűleg megkapja örök tulajdonul, — feléve, hogy Torda-Aranyosmegye közigazgatási bizottság parrel jogait nem fogja érvényesíteni akarai.

Főorvos jelentése szerint — eltekintve, hogy a mult hóban a váltó-láz meglehetősen mérvben uralkodott — az egészségügy kielégítőnek jelezhető.

Árvaszéki elnök Vélits Ödön ur az árvaszék működéséről ujjal szép bizonyítványt állított ki jelenlétében, a mennyiben hátralék ügydarab ájított októberre = 0.

Adófelügyelő Fellner Iván ur jelentéséből kiemelem: F. év aug. hó végén maradt adóhátralék 224,087 frt, a f. évi adótartozás végleges megállapítása által szaporodott 5271 frttal, volt tehát tartozás f. év sept. 1-én 229,358 frt, erre befizetett f. év sept. havában 42,259 frt, maradt hátralék 187,099 frt. Jelenti egyszersmind adófelügyelő, hogy miután az adófizetés nem eredményezte a kívánt sikert: az 1876. évi XV. t. cz. 62. §-ának megfelelően a felölősség elvénnek gyakorlatban alkalmazásba vételét igénybe vette. Előterjesztést tesz végül 16 drb földbirtoknak adóhátralék be nem hajtatása cziméni elárvereztetése iránt. Elfogadtatott.

Tanfelügyelő Moldován G. ur havi jelentése semmi figyelemre méltó mozzanatot jelenleg nem tüntet fel.

Végül Csokme Béla kir. ügyész tesz előterjesztést a tordai kir. trszéki börtönhelyiség állapotáról; egyszersmind tudatja, hogy ezután minden vssárnap és ünnepnap délutánján a rabok hitoktatásának fognak részesülni.

A rabok erkölcsi javítását czélzó ezen intézkedés örvendtes tudomásul vétetett.

Ülés vége d. u. 1 órákor.
Torda, 1877. oct. 10.

N. A.

Tanügy.

Iskola megnyitási ünnepély

Fogarás, okt. 3-án.

Fogarás városa egy rövid hét alatt kétszer áldozott; szíve teljességből a művelődés oltárán. Egy hét előtt avatá fel a ref. egyházközség nagy ünnepélyességgel ujjonnan épült díszes leány-iskoláját és tegnap a csak most felállított állami polgári iskola megnyitási ünnepélye volt.

A tíz órára kitűzve volt ünnepély csak 11 órákor vehette kezdetét, miután a megbízott megyei főispán ur a türelmetlen közönség zugulódása közben egy kerek órát várattott magára; értesülésünk szerint azon kicsinyes kanapé kérdésből, mert az ünnepély rendezésére kiküldött bizottság őt nem competens küldöttség által hívta meg az ünnepélyre.

A megnyitó beszédet a tanfelügyelő ur tartotta, előadván történelmi rendben e polgári iskola keletkezését 1871 óta, mig a város pártalannak mondható évenkénti 5000 forintos adománya lehetővé tette azokat az állam által felállítását. Kiemeli azon férfiakat, kik fáradsáttan buzgósgáuk, ki nem fogyó türelmük által nagyban befolytak e tanoda létesítésére; csak magától tiltá meg szólni ösmert szerénysége. Mi pedig a nyilvánosság terén adunk kifejezést a tanfelügyelő Szeremley Lajos ő nagysága iránt érzett mély hálának, ki városunk jobbainak éveziedes óhaját, nemes buzgólkodását elvőredményre juttatá; ki tanügyünk felvirágoztatásá körül kifejtett örök érdemeinek koronájaként e polgári fi- és lány-tanoda életbelépte által nemes öntudattal mondhatja el:

„Ezegi monumentum aere perennius.”

Beszéde végén az ünnepély gyülekezetnek bemutatá a kinevezett és jelen volt tanári kart s Eperjessy Kálmán igazgató tanár urat felhívá a beköszöntő beszéd megtartására.

Az igazgató tanár ur magasztos elhivatása tudatában eszmédís beszédében adá elő a polgári tanodák szép feladatát; Svájc, Belgium, Németország és Amerika társadalmi, közéletéből hisztoriai példákban mutatván fel azoknak átalakító befolyását az emberi művelődés terén; élénk színekben rajzolván az angol, francia, néme és

amerikai polgárságot, mindennapi mintaképeit a társadalmi, politikai erényeknek. Alapos készütségre mutató beszéde mindvégig leköté a gyülekezet figyelmét s avval, mint rokonszenves alakjával mindenkit feljogosított a hitre, hogy az új tanoda igazgatása a legjobb kezek közé van letéve.

Utánna iskolai gondnoksági alelnök n. t. Serafin Frigyes orsz. képviselő és kis-sinki evangélikus lelkész ur, beszélt némától, megragadó hűvvel és gazdag készütséggel bizonyítván a tételt: „a tudomány hatalom s hogy legdrágábbban a tudatlanságot szoktuk megfizetni.” Mind az elmondott lelkesítő beszéd, mind a gondnoksági felében eddig tanusított nemes buzgólkodás után jól esik elmondhatnunk, hogy állami polgári tanodánk nagytiszteletű Serafin lelkész urban egyik meleg keblű gyámolát tisztelheti.

A szónoklatok sorát főtisztelendő Micu Sándor gör. kath. vicarius ur beszéde zárta be; órátori melegséggel, népszerű nyelven, a figyelmet megragadóan fejtegetvén egy magyar tannyelvű állami polgári iskolának itt Fogarásban jótékony befolyását; szívből jött és szívhöz szóló lelkipásztori intelemben hívá föl beszéde végén nemzete itt a megyében élő fiait a kedvező alkalom felhasználására, az ismeretek gyűjtésével az állami nyelvnek elsajátítását tekintetből is.

A beszédek közeit a lelkes és műtörtő énekbarát Gál Domokos járásbíró ur által betanított és vezetett „dalkör” által gyönyörűen exequált énekdarabok tölték be.

Értesítésem végén nem hagyhatom fölemli-tés nélkül, miként rajtunk is betölt ez uttál: „nulla dies sine calamitate” Ugyan is az ünnepélyt rendező gondnokság tagjai között magán elhatározás folytán megállították, hogy az ünnepélyt közeből s este az új tordai könyvtár javára adandó tuncumutás zárja be. Mindezeknek azonban el kelle maradnia, — mert „muszka” szemüvegén át néző ellenségeink azon hirt bocsájták szárnyra, hogy a magyarok nagy fáklýas menetet rendeznek, — Ozmán basa dicőítésére illuminálni készülnek — s mindezek kiegészítésével a helybeli zenekaral már egy hét óta taníttatják az „Abdul-Kerim marchot. Lón hát lótas-futás a hivatalos Izraelben, — s a „székely mozgalom” rémeivel tölt Szentiványi Gyula főispán ur az iskolai gondnokság utján mind a banquettet, mind a daridőt vissza mondatta. Persze másnap maguk is megrostelték az egész dolgot, — belátom, hogy valami fogarasi muszka által szörnyen föl lettek ütelve, — miután a leggondosabb utánjárás után sem lehetett embert fogni, ki afféle demonstratio formáról csak egy jottát is hallott vagy tudott volna. Mondják, hogy a tervezett banquette öst-véjére az összes pénzügyörösg, esendörösg, pandur sereg talpra állított; de biz ezek maguk is jót nevehettek, látván, hogy a fogarasi vajudó hegy „ribillió” helyett neveltséges eget szült.

Állami polgári tanodánk szerencsés auspiciumok közben nyílt meg; eddigelő csak is egy-egy osztályból 71 növendéket számított, s a beiratkozás még mind tart, miután a vidék a tanoda mivoltáról csak későn vehetett tudomást. Az államnak e tanoda már is kegyencze lón; ugyanis e pilanatanban értesülünk, hogy a közoktatásügyi miniszter ur ennek számára a maga teljességében indítá útnak a leggyönyörűbb és becsesebb tanzsereket; a helyiségek is állami bőkezűséggel vannak amériai rendszerben bebutorozva. Legyen újból is a város és megye részéről hálás elismerés kifejezve a magas kormány irányában megvénk felőli gondoskodásának ez ujjab zálogáért.

Olti.

Jogi rovat.

Kivonat a hivatalos Ertesítőből.

— Bulbuk Bogdának Gyugán Iliá és Kosztán elleni ügyében, ez utóbbiaknak 792 frtra becsült fűgoi ingatlanai decz. 1-én eladatnak.

— Geiger Jakabnak Kostend János és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 1105 frtra becsült kis-kundi ingatlanai oct. 26-án eladatnak.

— A n.-enyedi árjai pénztárnak Veros Bálint elleni ügyében, ez utóbbinak 304 frtra becsült n.-enyedi ingatlanai nov. 12-én eladatnak.

— Guth Vilmosnak Schorminger Dániel elleni ügyében, ez utóbbinak 1095 frt 78/3 krra becsült bogási ingatlanai oct. 20-án eladatnak.

— Paar József nagy-szebeni cipészemster vagyona felett megnyitott csődeljárás megszüntetett.

— A parajdi járásbírósnágnál egy aljegyzői állomás betöltendő.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. okt. 11.

— **A török sebesültek javára** Albert János urtól 10 frt 30 krt vettünk a következő sorok kíséretében: Tisztelt szerkesztő ur! A görgényi ev. ref. egyházmegye f. oct. 2-án közgyűlést tartván, a jelen voltak a testvér török nemzet szabadságharczában megsebesült török hősök fájdalma iránt részvétüket nyilvánították, s annak némi enyhítésére, a következőleg adakoztak: Horváth Mihály főgondnok 2 frt, Benkő János esperes 1 frt, Szász István 1 frt, Molnár Abel 1 frt, Péterfi Ferenc 50 kr, Albert János 50 kr, Szabó József 50 kr, Kertész 40 kr, B. S. 40 kr, Szabó Sámuel 40 kr, D. F. 40 kr, Elekes K. 30 kr, Csiki Károly 30 kr, Zöld János 30 kr, Henter Pál 50 kr, Kiss Lajos 20 kr, Zilínki

Pál 20 kr, Keresztesi Miklós 20 kr, Szabó István 20 kr, összesen 10 frt 30 krt. Tisztelettel kérem a szerkesztő urat ezen összeget illető helyére elküldeni. Albert János. Ehez egyik helybeli leánynevelő intézet műkedvelői előadásának jövedelmét 17 frt 60 krt vettünk: Harmadikgyűlésünk ez összeggel eddig 79 frt 56 kr. Ezen kívül Ábrahám Sarolta k. a. egy csomag tépést, Rozinyák Ika k. a. 380 gr. tépést. Koncz Sándorné egy kiló tépést és 51 darab sebkötőt küldött be szerkesztőségünkhez.

— **Az elhunyt ifj. Tauffer Feren-**czet, „a Kisegítő-pénztár” igazgatójának fiát tegnap tették örök nyugalomra. Az elhunytak apósa: Korbulj Gergely ur belmonostortczai lakásán történt a hulla beszentelése; a Czecc Péter, a temetkezési in/ezet igazgatója által nagy fényvel feldíszített halottaszobából, valamint az összes helyiségeket és a halottasház előtti tért a részvevő ismerősök s rokonokból alakult nagyszámú gyászoló közönség foglalta el, melynek sorai-ban ott voltak több városi hatóság tagjai s városunk polgárságának legtekintélyes elemei: hivatalnokok, ügyvédek, orvosok, egyetemi s más tanárok, kereskedők, iparosok stb. A korán elhunyt tagtársukat az önkényes tüzoltók, valamint a városiak és a monostori tüzoltó-egylet testületileg kikisérték az öröknyugalom helyére. Béke szelleme viraszson porai fölött!

— **A kolozsvári takarékpénztár** a magyar rentére 25,500 frtot irt alá Igen örvendünk, hogy városunk ezen első pénztárszeteinek egyike hazafiságának ily szép jelét adá.

— **Tóth Soma** folyó hó 16-án megnyitja táncz-iskoláját saját lakásán, bel-közép-utca 18 szám földszint, hol a beiratások napon-ta elfogadtatnak d. e. 10-től 12-ig d. u. 3-tól 5-ig.

— **A királyné** és egy paraszt leány. Midőn a királyné e hó 7-én a rákosi löversenyről hazafelé indult, egy falusi paraszt lány a kocsizhoz futott és elpanaszolta ő Felsőségnek, hogy kedvesét katonának vitték. Kérte alásan a királynét, szabadíttatná ki, hisz a királynak ugys marad elég embere, ha az ő szeretője haza is jön; de neki nincs ám több embere, kit oly igazán szerethetne. Főérve, — mint a „Bud. Napilap” írja — az volt, hogy: „hisz tudhatja főlősed magáról, mikor még leány volt, milyen nagy sor az, ha az ember szeretőjét katonának viszik.” — A királyné biztatta, hogy ha írásban beadja kérését, majd közbentár.

— **A löverseny második napja** Budapest Szép, de hűvös őszi idő kedvezett kedden a versenynek, melyen a király és királyné is megjelentek. Harsány éljenzéssel üdvözölte ő felségeiket a szépszámú közönség. A királyné Grosvenor urhölggyel egy kocsin jött. Kis idő múlva jött ő Felsőge a király b. Mondel szárnysegéde kíséretében. A páholyból lement a gyepré és először is hosszabban beszélgetett ifj. gr. Eszterházi Miklóssal, később a miniszterelnökkel és Bedekovicssal társalogva visszatért a páholyba és mindvégig jelen volt a versenynek. — A Kladrubai díjért (2000 forint) hat löversenyzett. Száray „Altona”-ja könnyen nyert, a „kancaza díjra” (500 db 10 frankos arany) 4 nevezett 10 közül három pályázott. Győztes lett ismét a „Kincsem” — Akajály-verseny a legérdekesebb volt. Két löfutott. Baltazzi Aristid „Daby”-je és ifj. gr. Eszterházy Miklós „Miss Mary”-ja. Biztosan ugrattak át minden akadályt. Első futamban Hanrey, Eszterházy lovarja ment elől, a második futamban már „Baby” nehány lőhoszszal túlhaladtá, de a sikra ismét kitérve, néhány száz lépést szorosan egymás mellett haladtak és Eszterházy lova pályatársát csak egy löfjelt előzte meg a czél előtt. Előadóverseny 400 frt. Az akadályverseny után érdeket nem igen ébresztett, b. Orszay Sándor „Czigány legénye” könnyen nyert gr. Bombelles „Castovay” ménje ellenében.

— **Makó város** rendezett tanácsa és képviselő testülete részéről az oct. 9-én tartott közgyűlés által Ozman, Szulejman és Mukhtár pasák kitűnő lelkesedéssel egyhangulag diszpolgárokká választattak.

— **Patay Istvánnak**, a debreczeni függetlenségi párt elnökének emeletes háza ablakán szombaton egy és fél órákor belőttek. Ez a „Debreczen”, a függetlenségi párt közlönye szerint, tény. A golyó, mely az ablakon besürrant, Jenei István városi alkaptányánál van. Némely embernek kedve telik mindenből politikai tökélet csinálni. Így a „Debreczen” is a polgárokat vigyázatra hívja föl és véres szájjal szólnék kiabál. Ezt nevezik népbolondításnak. Szegény Patay bácsi! Bizony még belőle is martyrt csinálnak, pedig van-e, ki az ő békeszerető hajlamaiba csak egy csöppöt is kételkednék?!

— **Es aztán a hatóság.** A lipcei rendőrségi kapitány következő rendeletét tette közzé: 1. §. Mindazoknak, kik leppentyús vagy a földet elő ruhát viselnek, 5—50 márká büntetés terhe alatt tilos Lipce város gyalogjáró útjaira, sétautjaira és ösvényeire lépni. 2. §. Az ellenvőtteket a biztosok azonnal tartoznak a tényállás megállapítása végett a rendőrségre vezetni. Biztos hiájban mindenki jogositva van a tilalom ellen vétőket a gyalog- vagy sétaut elhagyására fölszólítani, és nevéket s szállásukat megtudkolhatja fölük. 3. §. A megbírságotk nevei minden hét végén a „Lipcei napilap”-ban közzététetnek.

— **Hetvenhárom éves házások.** Torontál-megye Ujjvár községében egy házaspár él, melyhez hasonlót talán alig találhatni hazánkban. A férfi Gillinger Mátyás szegedi születésű, jelenleg 94 éves, a nő Okies Anna, radnai születésű, 90 éves. Az esketés e század elején 1804. évi nov. 25-én Radnán a ferenciek lelkészéná templomában történt meg; e házások tehát már 73 évig élnek együtt. Egészségi állapotuk igen jó; a férfi szemei azonban már igen gyengék.

— **A római hierarohia.** A „Republique Francaise” érdekes statisztikai kimutatást közöl a katolikus egyháznak IX. Pius pápasága alatt való gyarapodásáról. Utóbbi uralkodása alatt a pápa 29 székesegyházat, 130 püspökséget, 3 mellius dioeeseost, 3 apostoli delegatiót, 32 apostoli vikariatust s 15 apostoli praefekturát alapított Európában jelenleg 595 püspökség és érsekség létezik, Amerikában 72, Afrikában 11, Ázsiában 10, Ausztráliában és Polynéziában pedig 21. Van ezeken kívül a világi papoknak 53, szerzeteseknek 15 és a koldul barátoknak 14 rendje. A Vatikánban tizenhárom állam van képviselve: Ausztria-Magyarország, Franciaország, Spanyolország, Bajorország, Belgium, Brazília, Chili, Peru, Costa-Rica, Nikaragua, Portugalia, Paraguay és Monaco. Másrésről pedig a pápát képviselik apostoli nuntiosok, delegatusok vagy Charges d'affaire Párisban, Bécsben, Madridban, Lissabonban, Münchenben, Brüsselben és Haagban — egy apostoli internuntius Braziliában, egy egyszerű apostoli delegatus San Domingóban, Haytiban s Venezuelában, egy hasonló állás Középamerika, Kolumbia és Peru számára jelenleg üresedésben van.

basonlót talán alig találhatni hazánkban. A férfi Gillinger Mátyás szegedi születésű, jelenleg 94 éves, a nő Okies Anna, radnai születésű, 90 éves. Az esketés e század elején 1804. évi nov. 25-én Radnán a ferenciek lelkészéná templomában történt meg; e házások tehát már 73 évig élnek együtt. Egészségi állapotuk igen jó; a férfi szemei azonban már igen gyengék.

— **A római hierarohia.** A „Republique Francaise” érdekes statisztikai kimutatást közöl a katolikus egyháznak IX. Pius pápasága alatt való gyarapodásáról. Utóbbi uralkodása alatt a pápa 29 székesegyházat, 130 püspökséget, 3 mellius dioeeseost, 3 apostoli delegatiót, 32 apostoli vikariatust s 15 apostoli praefekturát alapított Európában jelenleg 595 püspökség és érsekség létezik, Amerikában 72, Afrikában 11, Ázsiában 10, Ausztráliában és Polynéziában pedig 21. Van ezeken kívül a világi papoknak 53, szerzeteseknek 15 és a koldul barátoknak 14 rendje. A Vatikánban tizenhárom állam van képviselve: Ausztria-Magyarország, Franciaország, Spanyolország, Bajorország, Belgium, Brazília, Chili, Peru, Costa-Rica, Nikaragua, Portugalia, Paraguay és Monaco. Másrésről pedig a pápát képviselik apostoli nuntiosok, delegatusok vagy Charges d'affaire Párisban, Bécsben, Madridban, Lissabonban, Münchenben, Brüsselben és Haagban — egy apostoli internuntius Braziliában, egy egyszerű apostoli delegatus San Domingóban, Haytiban s Venezuelában, egy hasonló állás Középamerika, Kolumbia és Peru számára jelenleg üresedésben van.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Bérlet Kolozsvár, péntek október 12-én 1877.

ITT ELŐSZÖR

GODELOT-HÓTEL.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Crisafulli Henrik, fordította Huszár Imre.

SZEMÉLYEK:

Godelot Polydor, 60 éves falusi birtokos	Kassai.
Bertin Olivér, 28 éves	Szombathelyi.
Ridel Pál, barátja, 26 éves	Krasznai.
Grandinet Miksa, falusi gavalér	Ajtai.
Sanvagine, siket	Ditrői.
Pincott, régész	Győri.
Antal, Godelot kocscisa	Török K.
Pépin, kertész	Marosi.
Felix, Olivér inasa	Iovási.
Godelot Virginia, Polydor neje, 60 éves	Philippovicsné.
Miette, leányuk, 18 éves	Ditróné E. M.
Róza, fiatal cseléd	Boér Hermin.
Precedor kisasszony, Godeloték rokona	Szöllősi Hermin.
Chalupinné, öreg zongoramester	Körösiné.
Pincotte kisasszony	Váradiné.

Idő: jelenkor. Történet hely: Montélimar.

Kezdeté pontban 7 órákor, vége 9 után.

KÖZGAZDASÁG.

„Tisza” biztosító társaság.

Ezen társaság évi rendes közgyűlése m. hó 30-án tartatott meg Debreczenben a városház nagyertermében. A közgyűlésben részt vett személyesen 45, képviselve 19, összesen 64 részvényes 764 részvényvel és 477 szavazattal.

Elnök mélt. gr. Dégenfeld Imre távol létében a választmány megbízásából annak tagja Bay Bertalan elnökölt.

Elnöklő nyilvánítja, hogy a közgyűlés, miután annak egybehívása és hirdetése az előirt módon és a kellő időben történt, miután továbbá több mint 20 részvényes személyesen jelen — és több mint 700 részvény letéve van, — kellően megalakult és határozatképes, miért is azt megnyitottnak nyilvánítja.

Elnöklő szavazatszedőkül felkéri Serli Ede, dr. Török József és Vecsey Imre részvényeseket; — a közgyűlés pedig elnököl felhívása folytán a jegyzőkönyv hitelesítésére mint hitelesítőket ifj. Csáthy Károly, Fényes László és Móricz Antal részvényeseket megválasztja.

Ezek után a kitűzött tárgysorozathoz köpest a kormányzati jelentések és a zárszámadások lévén felolvasandók, a részvényesek köréből indítványozatik, hogy a zárszámadások és a jelentések, kivéve a felügyelő bizottság jelentését és az igazgatóság jelentésének a folyó évről vonatkozó részét, felolvasottnak tekintessenek, mely indítvány egyhangulag elfogadtatik.

Felolvastatván a felügyelő-bizottság jelentése, elnököl felhívja a közgyűlést a felet nyilatkozni; hogy elfogadja és helybehagyja-e a közgyűlés az előterjesztett jelentéseket és zárszámadásokat és kadjá-e azoknak a társaság kormányzatának a felmentőnyt? továbbá: jóváhagyja-e az igazgatóság azon indítványt, hogy az 1876 évi 8058 frt 51 kr.-nyi nyeresemény új számlára előrevitessék? Ezen kérdésre a részvényesek egyhanguan „igen”-nel válaszolván, elnököl határozatilag kimondja: hogy a felmentőny egyhangulag megadott és az 1876 évi nyeresemények új számlára való előrevitele jóváhagyatott.

Felolvastatik az igazgatóság jelentésének a

folyó évről, jelesen egy évek óta folytatott per befejezésére és a „Haza” életbiztosító hitelbankkal kötött viszontbiztosítási ügyletre vonatkozó része.

Elnöklő felhívja a részvényeseket, hogy a felolvasott jelentésre nézve véleményüket nyilvánítsák, mire a részvényesek egyhanguan helyeslőleg nyilatkozván, elnököl határozatilag kimondja: hogy az igazgatóság jelentésének a folyó évről, jelesen egy évek óta folytatott per befejezésére és a „Haza”-val kötött viszontbiztosítási ügyletre vonatkozó része jóváhagyattnak tudomásul vétetik.

Ezek után a szükséges változások szavazás utján eszközöztetvén, megválasztattak szavazattöbbséggel; választmányi tagnak László Alajos — felügyelő bizottsági tagoknak Borsos Ferenc, Novelli Ede és Sötér Miklós.

A kitűzött tárgyak elintézve lévén, elnököl a közgyűlést befejezettnek nyilvánítja.

A „KELET” magán-táviratai.

Este érkeztek.

Feladatott Budapestén oct. 10. d. u. 3 ó. 30 p.

Érkezett Kolozsvárra oct. 10. d. u. 4 ó. 45 p.

Helfy Ignác a képviselőház mai ülésén felszólalt az erdélyi mozgalmak ügyében; elősmeri, hogy a fegyvereket le kelle foglalni, de rosszalja az elfogatásokat úgy időszertei szempontból, mint a törvény szempontjából, Ha az orosz ellen menne a monarchia serege, joga volna a népek fegyvert ragadni. Tudni akarja hogy az arsenálból adtak-e ki e mozgalomhoz fegyvert és mily czimzen?

Kijelenti, hogy ő semmit sem tudott megelőzőleg az erdélyi mozgárról, a mig nem egy névtelen levél nem figyelmeztette szeptember 27-én a készülődésekre. Ő e levelet közölte Tiszával. Kérdi, mit értett a miniszterelnök multkori czélzásával?

Végül interpellációjában azt kéri, hogy a miniszterelnök a székelyföldi események tényálladékat terjessze a ház elő.

Tisza Helfynek kijelenti, hogy azonnal válaszol.

Helfyre tett czélzása épen csak saját maga excusációjára vonatkozott.

A székelyföldi mozgalomról elterjedt hírek túloztak, de hitelre találnak, ha a házban forradalmi tanokat hirdetnek. Sehol sem lehet szabad a törvényes testületek ellen az egyeseknek külön politikát folytatni.

Az olasz kormány bezárta a fegyver csempészkét Ausztria ellen, s Garibaldit is megantiták, hogy az alkotmányos kormányt tisztelje.

Az erdélyi ügy jellemét részletesen nem mondhatja el, de rendes bíró előtt van. Alnév alatt voltak intézve a fegyverek s némelyek már át is vették.

Tisza folytatólag a következőket mondja: a kormány nem nézhet-e el, hogy némelyek könnyelműségből veszélybe sodortassanak. Két ezer fegyver foglaltatott le és három börtöndynamit, melyet a személynvonaton szállítottak. Az ily embereket nyomozni kell.

Ha a Romániának szánt fegyvereket is lefoglalták, ez azt bizonyítja, hogy a kormány egyformán járt el.

Az arsenálból oly czélra nem adtak fegyvereket, de évek óta eladogatják a kimustrált fegyvereket. A székely ügyben összesen nyolczan elfogattak, s a rendes bíróság előtt állanak. Királyi kormánybiztos nincs kiküldve.

Éjjel érkeztek.

Feladatott Budapestén oct. 11. 2 ó. 15 p. éjjel.

Érkezett Kolozsvárra oct. 11. 2 ó. 18 p. éjjel.

Az aranyjáradékra aláíratott Budapestén eddig 11,793,800 arany forint.

Az osztrák regnicolaris deputatio hétfőre összehívatott, állítólag, mivel a magyar küldöttség az osztrák ultimatumra nem felelt, a deputatio az alkudozást berekesztettnek nyilvánítja, s a Reichsrathnak jelentést tesz.

Az angol kormány Malta helyőrségét reducalja.

Szerbia az actiót halasztja, de a készülődést nagyban folytatja.

Délben érkeztek.

Feladatott Budapestén oct. 11. d. e. 11 ó. — p.

Érkezett Kolozsvárra oct. 11. d. e. 11 ó. 30 p.

Ruscs

4992. — 1877.
1847.

(380)

(1—1)

Hirdetés.

A Seps-Szent-Györgyi, valamint Fogaras városában gyakorlandó nagybani sóárulási jog, árlejtés útján kiadandó lévén, felhívjuk a vállalkozni kívánókat, hogy az ötven krajczár béléggel, — vagyoni — és erkölcsi bizonyítvánnyal ellátott és lepecsételt írásbeli ajánlatukat **folyó évi november 5-dikéig déli 12 óráig**, ezen bányaigazgatóságnál nyújtsák be.

Az ajánlatához melléklendő bányapénz 200 frt; a biztosíték pedig a bányapénz kétszerese.

Az ajánlatban a só eladási ára betűvel is kiírandó és megnevezendő azon sóbánya hivatal, melytől ajánlattevő a só tenni kívánja.

A só nagyárujai rendszabály a Seps-Szent-Györgyi és Fogarasi m. k. pénzügyi biztosságnál, valamint alólírt kir. bányaigazgatóságnál betekinthető.

Kolozsvárt, 1877. október-hó 7-kén.

M. k. bányaigazgatóság.

Porcellán salon kemenczék gyári raktára Dietrich Sámuelnél

Kolozsvárt.

A közelgő téli időnyre ezen általánosan kedvelt porcellán kemenczék megérkeztek és raktáromban a n. érd. közönség rendelkezésére készen állanak.

Meglepő díszes alakú, hófehérre zománcolt svéd-, strassburgi- és oszlop-kemenczék, úgy kandallókból dús készletet tartok és feltűnő jutányos áron szolgálhatok, melyek minden versenyt felülmúljanak. (357) (4—4)

Ezen kemenczék úgy czélszerűség, mint izlésteljes kiállításuk következtében minden más fajta kemenczékénél jobban ajánlhatók és bármely elegans salon díszére szolgálhatnak.

Árjegyzékek, mintarajzok kívánatra azonnal megküldetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

1878.

Uj naptárak.

1878.

Épen most jelentek meg és kaphatók Stein János

könyvkereskedésében Kolozsvárt:

1878.

NAPTÁRAK.

1878.

ERDÉLYI KÉPES NAPTÁR

1878-dik közönséges évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.

XIX. Évfolyam.

Számos képpel. Ára 30 kr.

Postán küldve 36 kr.

Tartalom:

1. Naptárrész.
2. Bem álma. Irta Mezey József.
3. Bem tábornok.
4. János király utolsó napjai.
5. A vén cimbalmos. Irta Losonezy László.
6. Erdő, erdő, sürtő erdő. Népdal.
7. Batara Guru, a jávaiak főistene.
8. Megállok az udvarodon... Népdal.
9. A királytigri Sumatra szigetén.
10. Huzd rá cigány... Népdal.
11. Nem hallottam soha ily bús haragszót. Népdal.
12. Székely-Udvarhely vára.
13. Megérem még azt az időt... Népdal.
14. Testgyakorlat és tornászat Japánban.
15. Fáj a szívem, fáj a lelkem... Népdal.
16. Ez a kis lány rózsának van nevelve.
17. Az állatkertben.
18. Nekem olyan asszony kell. Népdal.
19. Cifra szűrőm szegre van akasztva... Népdal.
20. Kék eres a szőlő levél... Népdal.
21. Vándormadár a golya... Népdal.
22. Világoskék a csillagos éjszaka... Népdal.
23. A Bonin-szigetek.
24. Hull a levél a vitágról... Népdal.
25. Jaj de sok szép szeretőm volt... Népdal.
26. Viszik a menyasszony selyem ágát... Népdal.

27. A viziló.
28. Nem szól a tilinkóm, elhasadt... Népdal.
29. Sajó kutyám jaj be mélyen aluszol... Népdal.
30. Szerettelek galambom nem mondhatod... Népdal.
31. A Markesas-szigetek.
32. Szomorúfű hervadt lombja... Népdal.
33. Tul a Tiszán jegenyefa tövébe... Népdal.
34. Hasznos tudnivalók, 47 új és jeles gazdasági jó tanács.
35. Adomák: 1. Bolond Vitus. — 2. Okos mint a t... i malacz. — 3. Mind a — z egyik. 4. A becsületes örmény. 5. Menj Matyihoz. 6. A jó káposzta. 7. Gróf Mikó életéből. 8. Czudar stylus. — 9. Ki a zsvány. — 10. Székely ember és a váltó. — 11. Könyű volt a tokéntetes urnak. — 12. Viszontlátás. — 13. Kire ütött. — 14. Rektám orra. — 15. A paradicsom. — 16. A cigány és az aratók. — 17. Életmód választás. — 18. Megemberelés. — 19. A nagy sokaság. — 20. A fene. — 21. A kövér disznó. — 22. Apának parancsogatsz. — 23. Drága borbély. — 24. Fekete kávé. — 25. A ki mindent tud. — 26. Ki álljon meg?
36. Jeles mondatok.
37. Bélyeg illeték fokozatok.
38. Oselábért és árendát mutató tábla.
39. Kamatszámítást mutató tábla.
40. A Királyhágón innen eső vásárok betűrendben.
41. A Királyhágón innen eső vásárok hónapok szerint.
42. Hirdetmények.

Irodai fali naptár

1878-dik közönséges évre.

Legnagyobb ivrét, katolikus, protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyegilleték fokozatokkal és az Erdélyi részek törvényszéki felosztásával.

Különösen megyei és városi községek, hivatalok, törvényszékek és mindenféle irodák használatául.

XIX. Évfolyam. Ára 30 kr.

Postán küldve 32 kr.

1878.

Uj naptárak.

1878.

Az Athenaeum nagy képes naptára

Szerkeszti Concha Károly.

Tizenkilencedik évfolyam, számos fametszvényvel.

Ára 1 frt.

Nemzeti nagy képes naptár.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel. Szerkeszti Áldor Imre. Tizedik évfolyam. Ára 1 frt.

Borászati naptár.

Szerkeszti dr. Nyári Ferencz. Ötödik évfolyam. Ára 80 kr.

Falusigazda naptára.

A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Többek közreműködésével. Szerkeszti Máday Izidor. Tizenegyedik évfolyam. Ára 80 kr.

Eötvös naptár.

Tanfériak és tanügybarátok számára. Az Eötvös alap javára, kiadja a központi gyűjtő bizottság. Szerkesztik György Aladár és Komjáthy György. Ára 60 kr.

A magyar nők naptára.

Szerkeszti Beniczky Irma. Tizedik évfolyam. Ára 60 kr.

Uj honvéd naptár.

(Együttal katonai naptár.)

A magyar nép számára. Szerkeszti Áldor Imre. Tizenegyedik évfolyam. Ára 60 kr.

Lidércz naptár.

Tizenhetedik évfolyam. Ára 60 kr.

Iparos naptár.

Szerkeszti Gelléri Mór az „Alföldi Iparlap” szerkesztője. Számos fametszettel, harmadik évfolyam. Ára 50 kr.

István bácsi naptára,

vagyis családok házigazdáknak és gazdaszonyoknak, népevelőknek, helység előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium. Alapítá Májer István. Szerkeszti Kőhalmi Klimstein József tanár. Huszonharmadik évfolyam. Ára 50 kr.

Protestáns uj képes naptár.

Szerkeszti Duzs Sándor tanár. Huszonnegyedik évfolyam. Ára 50 kr.

Kossuth naptár.

Szerkeszti Honfi Tihamér. Nyolczadik évfolyam. Ára 40 kr.

A nép zászlója naptára.

A magyarnép számára. Szerkeszti Áldor Imre. Tizedik évfolyam. Ára 40 kr.

A magyarnép naptára.

Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánygyal ellátva. Toldalakú Paprika Jancsi „Neveünk” című tárczája. Ára 30 kr.

Neveünk.

Uj humorisztikus naptár. IX. évfolyam. Ára 40 kr.

(374)

(2—3)

Az általános előismerésben részesült
finom anyag

okleveles

VIRSLI

f. október 10-től fogva,

Minorita templom végében 1. sz. alatt.

Párja 10 kron található.

KONCZ SÁNDORNÉNÁL.

Hoff János-féle cs. k. udv. maláta-készítményei gyárának főüzlete az ausztriai tartományokban:
Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8.
Magyarországon főraktára: Budapest, kalaputca 10.

Tüdőbajok és sorvadás ellen

mint leghatásosabb szer több mint 6000 orvos és véghetetlen számu meggyógyult betegek által, Hoff János cs. k. udv. szállitónak harmincz évi óta a legjobbnak bizonyult maláta készítményei, u. m. maláta-kivonat-egészségsör, maláta-csokoládé és maláta-cukorkák dicsekedéssel elárulhatók és ajánlatnak. Orvosi vélemény. Mindennemű mellbajok és sorvadás gyógyítására különös értékkel bír a Hoff-féle maláta-kivonat. Ezel gyogyítottam meg tüdő-gyulladásban szenvedő 32 éves leányomat. A maláta-kivonatnak maláta-csokoládéval és maláta-cukorkákkal való folytonos használata a beteges tinédnyeket feltűnőleg meggyógyít és teljes gyógyulást eszközöl. Dr. Sporer, cs. k. kormánytanácsos. Abbazában. Átirat: Nauer, febr. 14. 1877. Házi orvosunk rendelkezésemre kérem egy lábbadozó beteg nő számára küldjön 2 font maláta-csokoládét és 1 font maláta-cukorkát.

Röhmér, cs. táviratfizet. Szíves figyelemre méltatni kérjük a következő kiutestéseket, melyekben a gyárműködés részleteit. Minán az ausztriai császár és szász király 6 felségei a cs. kir. Hoff János ker. tanácsos urat a valódi maláta gyogyítószer feltalálóját s egyedüli készítőjét niabb kiutestésekkel szereztesztették: a hessen-darmstadti nagyherceg 6 kir. fenege és Hessen-Alexis tartománygróf 6 kir. fenege szavalalmakkal tüntették ki. Az utóbbi szövege így hangzik: „On maláta-készítményeinek elismert gyogyerejét tekintetbe véve, felruházom őnt a Hessen-Philippsthal tartománygrófság udvarisádságával czimvel. Keit, 1877.”

A Hoff-féle maláta-kivonat-egészségsör betegnek és egészségeseknek, szalon- és asztali ital a jobbmódú osztályok között a kiváló gyogy-élszer betegnek és tüdőbaj számára az orvos és a szenvedők kezében. A viláig semmiiféle hason gyártmánya nem talált jó ize és gyogyító ereje miatt ezhez hasonlót tetszésre.

A Hoff-féle töményített maláta-kivonat tökéletesen megfelel a maláta-kivonat egészségi-sör gyogyhatásának, utazóknak és olyanoknak ajánlható, kik a sört nem kedvelik. (381)

A Hoff-féle maláta-kivonat-csokoládé. Jele-ségben felülmúl minden más csokoládét; mellbetegnek kávé helyett ajánlható, s a maláta-kivonattal főlátva használható.

A Hoff-féle maláta-kivonat-mellocukorkák. Légségi bántalmakkal, név szerint köhögés és rekedtségűl kitűnő gyogyiszert képeznek. Ha a köhögés nagyon erős, akkor e cukorkák a maláta-kivonat szükséges alkalmazását támogatják.

A Hoff-féle gyermek-táp-maláta-kivonat határozottan fiatal és szopós gyermekek táplálására és izmalk erősítésére, ha az utóbbiak az anyatejet nem is nélkülözik.

Hoff-féle egészségi maláta-kávé mindazok számára, kik a csokoládét nem kedvelik, a közönséges kávéval pedig föligaztatnak, az egyedül valódi Hoff János-féle maláta egészségi kávéban kitűnő, tápdús és ocsó italt találnak.

(A valódi Hoff-féle maláta-cukorkák kék papírban vannak.)

ÁRAK:
Maláta kivonat egészségs-sör palackja 60 kr. Láda és palackkal: 6 palack 4 frt. — 11 palack 6 frt 60 kr., 28 palack 16 frt., 58 palack 32 frt. — 1/2 kilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr. — II. 1 frt 60 kr. — III. 1 frt. (Nagyonbonyonyiságnál árkedvezményekkel.) Maláta-cukorkák zacskója 60 kr. (1/2 vagy 1/4 zacskóval is kapható). Gyermek-táp-maláta-kivonat 1 forint, koncentrált maláta-kivonat 1 palack 1 frt 60 kr-t is kapható. Egy kész maláta-fürdő 80 kr-ba kerül.

Gyári raktár és fő-letet:

Budapest, kalaputca 10. sz.,

bemenet a kapu alatt.

Nehézkört

(nyavalyatörést) levél által gyogyit dr. Killisch küönleges orvos Neustadtban, Drezda (Szászország). Eddig 8000-nél többet kezelt sikerrel.

(26—*)

Üzlet átvételi jelentés.

Alólírtnak van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására tenni, hogy Kolozsvárt, főtér 7. sz. a. több év óta

„ifj. Csiky József”

ezég alatt fennállott és előnyösen ismert „csipke-, szalag- és női pipere” kereskedését átvettem, s azt mai naptól kezdve, saját nevemen:

„CSIKY MIHÁLY”

ezég alatt fogom kezelni.

Üzletemben nagyválasztékban kaphatók:

Fehér-, fekete- és színes blond-, valansien-, czérna- és tüllangle csipkék; mindenféle selyem és bársony szalagok; női kesztyűk és lábbelik; sima és virágos blondok és tüllanglék, fehér-percaillok, battiszt-clair- és organtinok; sima és virágos patyolatok és netz függönyszövetek; bál- és színházi belépők; schmisettek, gallérok és mangettek; gyermekpólák; divatos női kalapok, kalapformák és fejdíszek; moher- és hársz-kendők; nagy választékban mindenféle bel- és külföldi virágok és számos itt elő nem sorolt czikkek, melyek mind a legelső kézből lévén bevásárolva, jutányosságuk által fog-nak kitűnni. (369) (2—3)

Üzletes és finom bál ruhák!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Csiky Mihály.